

เมื่อนักสูดอาหารประท้วง เราจะทำอะไรได้บ้าง?

<https://actlab.protestista.com/fasting-protest/>

เพนกวินอดอาหารประท้วงในเรือนจำมา 19 วัน ฟัดอดอาหารประท้วงมา 15 วัน ส่วนรัฐอดอาหารประท้วงมา 5 วันแล้ว พวกเขากำลังต่อสู้ด้วยร่างกายตนเองเพื่อทวงคืนความยุติธรรม ในสิทธิการประกันตัวอันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่พวกเขาพึงได้รับแจกเช่นทุกคน

การอดอาหารประท้วงมีหลายรูปแบบ ดำรงอยู่ในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน คานธีเองก็มีใช้จุดเริ่มต้นของการอดอาหารประท้วงเพราะการกระทำเช่นนี้มีมานานแล้ว อย่างไรก็ตาม เมื่อเกิดการอดอาหารประท้วงขึ้นปฏิภิกิริยาที่สังคมมีต่อผู้อดอาหารประท้วงแบ่งได้เป็น 3 พวก

1. พวกที่ดูหมิ่นดูแคลนผู้อดอาหารประท้วง และแสดงอาการสาแก่ใจหากผู้อดอาหารประท้วงจะสิ้นชีวิตไปเสียได้
2. พวกที่ไม่เห็นด้วยกับการอดอาหารประท้วงในครั้งนี้ แต่ก็ออกจะเห็นใจอยู่ในที
3. พวกที่เห็นว่าการเสียสละชีวิตเพื่อหลักการเช่นนี้ชอบแล้ว เห็นดีด้วยกับการใช้การอดอาหารประท้วงจนตัวตายว่าเป็นวิธีการให้บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์

พวกแรกเราคงยังไม่ต้องใส่ใจ พวกที่สองคือกลุ่มที่น่าจะออกมาทำอะไรบางอย่าง หากมีกิจกรรมสนับสนุนการอดอาหารประท้วง ส่วนพวกสุดท้ายเราอาจต้องเคารพการตัดสินใจและมีส่วนสนับสนุนปฏิบัติการของเขาแม้ว่าออกจะทำใจได้ยาก

การอดอาหารประท้วง โดยเอาชีวิตเข้าแลกเช่นนี้ แม้จะเป็นการต่อสู้แบบไม่ใช้ความรุนแรงอย่างหนึ่ง และเป็นสิทธิของปัจเจกชนที่จะเลือกใช้วิธีการนี้ โจทย์คือเราจะทำอะไรได้บ้าง? ขอยกตัวอย่างที่เกิดขึ้นในประวัติศาสตร์ให้เห็นว่าแรงสนับสนุนของคนอื่นๆ จะช่วยให้การอดอาหารประท้วงบรรลุผลอย่างไรบ้าง

พร้อมใจกันอดอาหารประท้วง 1 วัน

โทมัส เจฟเฟอร์สัน (ค.ศ.1743-1826) ประธานาธิบดีคนที่ 3 ของสหรัฐฯ เคยร่วมกับนักการเมืองในสภาเวอร์จิเนียต่อสู้กับการที่อังกฤษออกพระราชบัญญัติปิดท่าเรือเมืองบอสตันเมื่อวันที่ 1 มิ.ย. 1774 ด้วยการประกาศให้วันดังกล่าวเป็นวันแห่งการ “อดอาหาร อ่อนน้อมถ่อมตน และสวดภาวนา” และเรียกร้องให้ประชาชนพร้อมใจกันอดอาหารประท้วงอังกฤษเป็นเวลา 1 วันด้วย สองวันหลังจากนั้นผู้ว่าการรัฐเวอร์จิเนียก็ประกาศยุบสภาเพื่อป้องกันมิให้สภาของรัฐทำการอันเป็นอริกับอังกฤษต่อไปได้อีก

ชวนเพื่อนมาร่วมอดอาหารประท้วง

เลออน ทรอดสกี (ค.ศ.1879-1940) นักปฏิวัติชาวรัสเซียกับเพื่อนถูกคุมขังอยู่ในคุกของพระเจ้าซาร์ รัฐบาลประกาศให้ผู้ปกครองมารับคนหนุ่มไฟแรงพวกนี้กลับบ้าน แต่มีเงื่อนไขว่าผู้ปกครองต้องนำเด็กหนุ่มพวกนี้ไปลงโทษเอง และต้องห้ามมิให้ลูกหลานของตนไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเมืองอื่นใดอีก ทรอดสกีโกรธด้วยเห็นว่าเงื่อนไขชนิดนี้เป็น “การดูหมิ่นเกียรติยศของนักปฏิวัติรุ่นเยาว์” จึงชักชวนเพื่อนนักโทษการเมืองให้อดอาหารประท้วงข้อเสนอของรัฐบาลเมื่อปี 1898

อีกกรณีหนึ่งคือการอดอาหารประท้วงของนักโทษชาวปาเลสไตน์จำนวนหลายร้อยคนที่ถูกทารุณกรรมในเรือนจำของอิสราเอลอย่างไม่เป็นธรรม และเรียกร้องให้ปล่อยตัวนาย Bilal Kayed ซึ่งเป็นหนึ่งในคนแรกๆ ที่เริ่มอดอาหารประท้วงในเรือนจำต่อทางการอิสราเอลเป็นเวลากว่า 54 วันจนกระทั่งเข้าโรงพยาบาล เหตุที่นาย Bilal Kayed อดอาหารประท้วงในเรือนจำ เนื่องจากเขาเป็นชาวปาเลสไตน์ที่เพิ่งพ้นโทษจำคุกของอิสราเอลเป็นเวลากว่า 14 ปีครึ่งออกมา แต่กลับถูกจับตัวเข้าไปใหม่จากคำสั่งของฝ่ายบริหารของรัฐบาลอิสราเอล

สนับสนุนปฏิบัติการอดอาหารประท้วงด้วยปฏิบัติการอื่นๆ

กรณีอดอาหารประท้วงเพื่อต่อต้านเกณฑ์ทหารของประเทศกรีซ มีผู้อดอาหารประท้วงอยู่ในคุกจำนวน 2 คน แต่ผู้สนับสนุนอยู่นอกคุคนับหมื่นคนร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อต่อต้านการเกณฑ์ทหารและเรียกร้องให้มีการปล่อยตัวผู้อดอาหารประท้วง ด้วยการเขียนจดหมายหลายพันฉบับเข้าไปในเรือนจำ และจัดกิจกรรมคอนเสิร์ต รวมไปถึงอีเวนต์อีกจำนวนมากเพื่อสร้างแรงกดดันรัฐบาล

อีกกรณีหนึ่งเมื่อ บ็อบบี แซนด์ส แกนนำและโฆษกของกลุ่มนักโทษ IRA ประท้วง เรียกร้องสิทธิของนักโทษการเมืองด้วยการอดอาหารประท้วง เป็นเวลา 66 วัน กระทั่งเสียชีวิตด้วยวัยเพียง 27 ปี หลังมรณกรรมของเขา ผู้คนนับแสนทั่วโลกออกมาเดินขบวนสนับสนุนข้อเสนอของนักโทษในเรือนจำ สหภาพแรงงานไอร์แลนด์ส ไตรค์ เกิดจลาจลบนท้องถนนไอร์แลนด์เหนือ หนังสือพิมพ์หลายฉบับประณาม ความใจเหินของแธตเชอร์ที่ปล่อยให้สมาชิกสภาฯ ต้องจบชีวิตในเรือนจำ และด้วยเสียงเรียกร้องจากครอบครัวนักโทษและกลุ่มคาทอลิก การอดอาหารประท้วงของกลุ่มนักโทษที่เหลือยุติลง ไม่นานจากนั้น รัฐบาลมาร์เกรต แธตเชอร์ ก็ยินยอมทำตามข้อเรียกร้อง นักโทษสามารถสวมชุดพลเรือน มีสิทธิรับจดหมายและสิทธิการเข้าเยี่ยม เป็นต้น

มาช่วยกันคิด เราจะทำอะไรได้บ้าง เพื่อสนับสนุนปฏิบัติการ อดอาหารประท้วง

มาช่วยกันคิดว่าเราจะทำอย่างไรให้ความยุติธรรมที่ผู้อดอาหารประท้วงประสบพบเจออยู่เป็นที่รับรู้ในสังคมมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ และเราจะทำอะไรได้บ้างเพื่อสนับสนุนปฏิบัติการอดอาหารประท้วงครั้งนี้

เพราะการอดอาหารประท้วงเป็นเครื่องมือสร้างแรงกดดันให้เกิดขึ้นในสังคมได้แต่ต้องมีแรงสนับสนุนมากพอ

หมายเหตุ: ชวนส่งจดหมายถึงเพื่อนในเรือนจำ อีกหนึ่งปฏิบัติการที่เราช่วยกันทำได้ทันที (<https://www.facebook.com/.../a.1015054.../10165131167325551/>) หรือ “ยื่นหยุดขัง” ร่วมยื่นนิ่ง 112 นาทีหน้าศาลฎีกา ทุกวันเวลา 17.00 น. เป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่ทุกคนเข้าร่วมได้ (<https://www.facebook.com/Resistantcitizen>)

ที่มา: ชัยวัฒน์ สถาอานันท์, <https://waymagazine.org/hunger-strike-and-fasting/>, <https://www.thairath.co.th/news/foreign/2053232>, https://en.wikipedia.org/wiki/1981_Irish_hunger_strike,

ธรรมชาติ กรีอักษร, “ข้อสังเกตเพิ่มเติมบางประการ: ว่าด้วยการอดอาหารประท้วงจากมุมมองของนักเรียนสันติวิธี”, <https://prachatai.com/journal/2016/08/67643>

ที่มาภาพ: <https://www.anphoblacht.com/contents/23021>, <https://www.facebook.com/photo?fbid=196519162273311&set=a.108707001054528>